

Ara Art z.s., a boj proti anticiganismu: Od dat k činům

Organizace propojuje umění
s aktivismem, podporuje
romskou identitu a bojuje
proti diskriminaci, včetně
LGBTQ+ menšiny.

Projekt Oda Na Kames – To nechceš! se zaměřuje na boj proti nenávistným projevům a násilí vůči romskému obyvatelstvu, ochranu jejich práv a podporu obhajoby jejich zájmů. Doba realizace projektu je od října 2023 do září 2025.

Problémy, které projekt řeší:

- **Přetrvávající nenávistné projevy a anticiganismus** – Romové v ČR čelí předsudečnému násilí, přičemž stát situaci dostatečně neřeší.
- **Vícečetná diskriminace** – Romové, kteří jsou zároveň LGBTQ+, ženy nebo mají jiný znevýhodňující status, se setkávají s ještě větší mírou vyloučení, a to i uvnitř vlastní komunity.
- **Nedostatek právní pomoci a důvěry v instituce** – Nízké povědomí o možnostech obrany a strach z represí vede k tomu, že oběti nenahlásí diskriminační incidenty.
- **Absence systematického monitoringu nenávistných projevů** – Právní rámec v ČR neřeší sledování a postihování hate speech, zejména v online prostoru.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Projekt se zaměřil na klíčovou změnu myšlení – **nenávistné projevy a diskriminace nejsou jen individuální problémy, ale hluboce zakořeněný strukturální problém společnosti.**

Projekt ukázal, že boj proti předsudečnému násilí a diskriminaci není jen otázkou individuálních případů, ale **vyžaduje systémové změny, právní ochranu a dlouhodobé vzdělávání.**

Zviditelnění tématu pomáhá měnit postoje nejen majority, ale i samotných Romů a Romek.

Právní podpora a advokacie přináší konkrétní výsledky, protože posilují ochranu práv a zvyšují tlak na systémové změny.

Osvěta a vzdělávání umožňují sdílet dobrou praxi, čerpat inspiraci a především nacvičit konkrétní postupy, jak efektivně bojovat proti diskriminaci.

Výzvou do budoucna je zajistit, aby tyto změny byly trvalé a aby odpovědnost nesly nejen neziskové organizace, ale i stát.

5 ZPŮSOBŮ BOJE S VÍCEČETNOU DISKRIMINACÍ

Sledování
a postihování
vícečetné
diskriminace
v právním
systému

Posílení právní
podpory
a dostupnosti
pomoci pro oběti

Vzdělávání
a osvěta

Aktivní
advokacie a tlak
na politickou
reprezentaci

Posílení hlasu
samotných
Romů a Romek

Financováno
Evropskou unií

ZMĚNY V ŽIVOTECH CÍLOVÉ SKUPINY

Projekt odhalil, že **rozsah hate speech v online prostoru je větší**, než se oficiálně předpokládalo. Výsledky byly představeny odborné veřejnosti i politikům, čímž téma získalo větší prostor ve veřejné diskuzi.

Bezplatné právní poradenství motivovalo některé oběti k právním krokům, což dokazuje, že dobře cílená podpora má přímý dopad.

Advokační aktivity medializovaly diskriminační případy a zvýšily **tlak na systémové změny**. Projekt ukázal, že **instituce reagují více na data** a důkazy než na samotná svědectví, což je klíčové pro prosazení legislativních úprav.

Projekt vytvořil **síť LGBT+ romských konzultantů**, kteří poskytují podporu v regionech dříve bez dostupné pomoci. Romská komunita je dnes otevřenější LGBT+ tématům, což dokládá posun reakcí z negativních na převážně podpůrné. Mladí lidé se odvažují k coming outu dříve, ale potřebují bezpečné prostředí, což zvyšuje poptávku po nových službách.

Účastníci školení získali **praktické dovednosti k rozpoznání a řešení diskriminace**. Díky reálným příběhům a participativnímu přístupu byla školení efektivnější než teoretické kurzy.

Nově přijatá definice anticiganismu je stále živá věc. My to propojujeme – právní poradenství a boj proti předsudkům, což nás odlišuje od jiných. S tou vícečetnou diskriminací tady nepracuje už vůbec nikdo kromě ARA ART, a to se netýká pouze romské LGBT komunity, ale ta vícečetná diskriminace se týká i postarší tmavé ženy.

“
(koordinátor projektu o vícečetné diskriminaci)

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Strategie pro romskou menšinu a LGBT+ komunitu existují, ale jejich **skutečná realizace zaostává**. Strategické dokumenty se roky přepisují bez reálného dopadu, což zpomaluje a oslabuje sociální začleňování.

Stát místo systémové pomoci spoléhá na neziskový sektor, jehož **financování z grantů je nejisté a brání dlouhodobé stabilitě služeb**.

Zapojení Romů je klíčové – skutečná pomoc funguje jen tehdy, když ji poskytují ti, kteří znají realitu svých komunit. „O Romech bez Romů“ nevede k efektivním řešením.

Práce v projektu byla emočně náročná, zejména kvůli každodenní konfrontaci s nenávistí. **Tým proto zavedl psychohygienické procesy na podporu emoční stability**.

Financováno
Evropskou unií

